

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliarvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno MCCCCXXXVIII. ad annum MCCCCXL.

Parisiis, 1644

XVI. De celebratione Missarum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15490

XVI.

ANNO
CHRISTI
1449.

Volumus, & in virtute sanctæ obedientiæ mandamus, vt nullus diuina Missarum solennia sine luminibus celebrare præsumat, nec hostiam ante consecrationem in altum quoquo modo eleuare, ne adorando hostiam non consecratam populum idololatriam committere contingat.

Item statutum Concilii prouincialis Saltzburgerensis præsentibus nostris statutis inferendum duximus, cuius tenor sequitur in hæc verba: Item statuimus, vt si quis clericus vel laicus vtriusque sexus, cuiuscumque dignitatis, religionis, vel status existat, ausus sit præsumptione damnabili publice prædicare, aut occulte docere, credere vel tenere, quod sacerdos in mortali peccato existens non possit conficere corpus Christi, seu sic ligatus non possit absolueret vel ligare suos subditos a peccatis, pro hæretico & incredulo habeatur. Quem errorem huius sacri Concilii approbatione damnamus, anathematizamus, & penitus reprobamus, cum sacre scripturæ dicat auctoritas, quod siue bonus siue malus fuerit minister, per vtrumque Deus effectum gratiæ confert: non enim quæ sancta sunt coinquinari possunt, nec ipsa sacramenta per hominum malitiam profanari. Vnde sacerdos, quantumcunque pollutus existat, diuina non potest pollueret sacramenta, quæ purgatoria cunctorum contagiorum existunt. Licite ergo a quocumque sacerdote ab ecclesia tolerato diuina ministeria audiantur, & alia recipiantur ecclesiastica sacramenta. Damnatione simili reprobamus quorundam opinio-

ANNO
CHRISTI
1449.

nem erroneam, asserentem, episcopum, presbyterum, seu sacerdotem curatum non posse soluere presbyteros fornicarios a fornicationis reatu propter votum castitatis: inhibentes ne quisquam de cetero prædictam opinionem sub pœnis prædictis docere, tenere, aut dogmatizare quoquo modo præsumat publice vel occulte. Adiicimus quoque, vt nullus in dicecesi nostra ad prædicandum siue annuntiandum verbum Dei admittatur, nisi missus sit, & de missione sua constiterit sufficienter.

Cupientes ac volentes indulgentias de corpore Christi per dominum nostrum sanctissimum, dominum Eugenium papam quartum concessas publicari, tenorem earumdem præsentibus inseri mandamus, qui sequitur, & est talis.

Eugenius episcopus seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

EXCELLENTISSIMUM corporis & sanguinis Domini nostri Iesu Christi sacramentum, quod appropinquante passionis eius hora Dominus ipse signo præcipui, quo nos dilexit, amoris salubriter instituit, eiusdem commemorationem sanctissimam iugi mentis exultatione contemplantis, ad hoc inter singulos huiusmodi mercatos sanguine spiritualia dispensare munera votis exposcimus, vt illi condignis assurgentes laudibus, sua frequentia ad ipsius venerationem sacramenti corda dirigant, & eo quo corporalis habetur præsentia Saluatoris viatico fructus vitæ complectentes æternæ, cælestia conscendant, ipsum qui nobis se in edulium tribuit, perpetuo conspecturi. Sane dudum piæ memoriæ Vrbanus papa IV. prædecessor noster, ad orthodoxæ corroboracionem & exaltacionem fidei digne & laudabiliter statuens, vt de tanto sacramento præter illam quæ dietim in ecclesia fieret, annuatim memoria solennior & specialior haberetur, & ad celebrandum eius tam excelsum tamque gloriosum festum quin-

Concil. Tom. 33.

Vuuu ij

tam post octauas pentecostes feriam designans, ac Christi fideles quoslibet ad colendum illud donis spiritualibus animare volens, omnibus vere pœnitentibus & confessis, qui matutinali officio festi eiusdem in ecclesia, in qua etiam illud celebraretur, interessent, centum: qui vero Missæ, totidem; & qui in primis ipsius festi matutinalibus Vesperis, similiter centum: qui autem in secundis, totidem; illis vero qui primæ, tertiæ, sextæ, nonæ & completorii horarum officiis, pro qualibet ipsarum quadraginta: iis autem qui per octauas ipsius festi matutinalibus Vesperis, Missæ ac prædictarum horarum officiis interessent, singulis octauarum ipsarum diebus similiter centum. Et subsequenter felicis recordationis Martinus papa V. etiam prædecessor noster, fideles eosdem ad impertiendum pro veneratione sacramenti huiusmodi potiora reuerentiæ & deuotionis exercitia firmare cupiens, singulis ex eis vere pœnitentibus & confessis, qui & quoties in ipsius sacramenti profesto ieiunium, vel loco ipsius aliud pium iuxta consilia suorum confessorum opus fecerint, etiam centum: & qui præmissis in ecclesiis, in quibus illa celebrari contingeret, officiis interessent, nec non episcopis & aliis prælatis superioribus, qui dictis officiis libenter interessent, sed quo minus eis in ipsis ecclesiis interessere possent, pro conseruandis suarum dignitatum iuribus, & aliis tunc legitime impedimentis, pro matutinali ducentos, & pro Missæ officiis totidem, ac pro qualibet Vesperarum etiam ducentos; reliquarum vero, videlicet primæ, tertiæ, sextæ, nonæ & completorii festi octuaginta: rursus autem in quibuslibet octauarum diebus pro singulis matutinalium Missarum & Vesperarum, similiter centum; nec non reliquarum horarum officiorum huiusmodi, quadraginta. Illis præterea, qui processiones in quibus ipsum viuificum sacramentum dicto festo iuxta præfatarum ritus ecclesiarum deferretur, continuo secuti forent, ac quibuslibet in festo ac octauarum diebus huiusmodi pro pace & tranquillitate ecclesiæ Missas deuote celebrantibus, pro singulis ipsarum, nec non aliis in eodem festo eucharistiæ sacramentum deuote sumentibus, etiam centum singulis annis profesto vice quilibet eis, qui dum corpus dominicum communicandis

ANNO
CHRISTI
1449.

deferetur infirmis, illud cum incenso luminari procedendo vel sequendo venerarentur, similiter: & qui tunc illud alias deuoti secuti forent, etiam quinquaginta dies de iniunctis eis pœnitentiis misericorditer relaxamus. Ac etiam ipse Martinus prædecessor noster, quod in festo & diebus octauarum huiusmodi in terris & locis ecclesiasticis, quauis auctoritate suppositis interdicto, pulsatis campanis, ianuis apertis, & alta voce excommunicatis profus exclusis, sed interdictis, vt ocuis reconciliari studerent, admissis, & illis qui causam vel occasionem huiusmodi interdicto dedissent, altari tunc nullatenus appropinquantibus, Missæ & officia præmissa licite celebrari possent, auctoritate apostolica duxit concedendum. Nos vero, quos interim ad summi apostolatus apicem diuina clementia prouexit, etiam pro frequentiori huiusmodi ueneratione sacramenti summis gestientes affectibus nostri partes ministerii salubriter impertiri, nec non relaxationes & concessiones prædictas apostolici robore muniminis ipsorum notioni fidelium committentes, præmissis per eundem Martinum prædecessorem, vt præfertur, relaxatis diebus alios totidem dies pariformiter ab ipsis fidelibus consequendos addicimus per præsentem, & insuper vniuersos patriarchas, archiepiscopos, episcopos & aliarum ecclesiarum prælatos monemus & hortamur in Domino, & eis per apostolica scripta in virtute sanctæ obedientiæ districtè præcipiendo mandamus, & in remissionem peccaminum iniungimus, vt per se vel alios eorum subditos per singulas suarum ciuitatum & diocesis ecclesias in dominicam feriam & festum * pdem proxime præcedente salutaribus ad uenerationem potissime sacramenti huius monitis & exhortatione præsentium, quorum etiam tenor inter matutinales festi, nec non dierum octauarum huiusmodi lectiones recitentur, literarum continentiam & effectum publicare & insinuare procurent, vt eiusdem sacramenti suffragante mysterio, subditi & fideles ipsi spiritualium gratiarum vberiori fulciantur augmento, & ab illo qui se pro ipsis immolauit hostiam, post huius vitæ cursum ad gloriam perducantur æternam. Verum quia difficile foret huiusmodi literas singulis exhiberi, volumus, & eadem auctoritate decernimus, quod ipsarum

Vuuu iij

transumpto manu publica & sigillo alicuius episcopalis vel superioris ecclesiasticæ curiæ munito, tamquam præfatis, si originaliter exhiberent literas, plena fides exhibeatur, & perinde stetur, ac si originales literæ forent exhibitæ vel ostensæ.

Data Romæ apud sanctum Petrum anno incarnationis dominicæ millesimo quadringentesimo tricesimotertio, VII. Kalendas Iunii, pontificatus nostri anno tertio.

XVII.

Baptismus cum summa reuerentia celebretur, maxime in distinctione & prolatione verborum, in quibus sacramenti virtus existit, his scilicet verbis: *Ego baptizo te in nomine Patris & Filii & Spiritus sancti.* Doceant igitur sacerdotes tam mares quam feminas, in necessitate debere paruulos baptizare eadem forma in suo idiomate; & quod patres & matres proprios infantes, si summa necessitas exigit, poterunt baptizare: & si sacerdotes super hoc diligenter inquirentes debitam formam in baptismo inuenerint, quod factum est, approbent, suppletentes circa baptizatum, quo ad vnctionem olei in pectore & in scapulis, & chrisomatis in vertice, quod a laicis est omissum. Si autem in baptizato debitam formam non inuenerint obseruatam, non differant pueros baptizare.

XVIII.

Item præcipiendo mandamus, vt secundum constitutionem Lateranensis Concilii eucharistia, chrisma & oleum sanctum sub fideli custodia & reuerentia debita clauibus adhibitis conseruentur, ne possit ad illa temeraria manus extendi, ad aliqua horribilia & nefanda exercenda. Si vero is ad quem spectat custodia, ea incaute reliquerit, vltra